

Рівненський державний гуманітарний університет
(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БК 11 Сучасні практики декоративного мистецтва
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма: «Образотворче та декоративне мистецтво»

Інститут, факультет: художньо-педагогічний факультет
(назва інституту, факультету)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні практики декоративного мистецтва» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація освітньої програми «Образотворче та декоративне мистецтво».

Мова навчання: українська.

Розробник: Ярослава Вернюк – кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Завідувач кафедри _____ проф. О. А. Сташук
(підпис)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету.

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Голова навчально-методичної комісії
художньо-педагогічного факультету

_____ доц. О. П. Власюк
(підпис)

♥ РДГУ, 2023 рік

♥ Вернюк Я. С., 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів — 3	Галузь знань <u>02Культура і мистецтво</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів — 2	Спеціальність: <u>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів — 3		4 -й	4 -й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: —		Семестр	
Загальна кількість годин — 90		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 1,5; самостійної роботи студента — 3.		Лекції	
	Освітній рівень: <u>бакалавр</u>	20 год	6 год
		Практичні, семінарські	
		10 год	4 год
		Лабораторні	
		- год	- год
		Самостійна робота	
		60 год	80 год
		Індивідуальні завдання:	
		-год.	
		Вид контролю	
	<i>залік</i>		
Передумови для вивчення дисципліни: — «Історія декоративного мистецтва», «Етнологія та фольклор України. Декоративне мистецтво Волині».			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни передбачає формування у майбутніх фахівців систематизованих уявлень, теоретичних знань та практичних умінь про основні тенденції розвитку декоративного мистецтва в сучасному світі й особливостей декоративно-прикладного мистецтва Рівненщини.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння системи теоретичних знань про основи декоративно-прикладного мистецтва сучасності;

- формування цілісного розуміння про місце і роль декоративно-прикладного мистецтва;
- ознайомлення з актуальними культурними практиками декоративно-прикладного мистецтва Рівненщини;
- формування досвіду самостійного і творчого аналізу місця декоративного мистецтва в сучасній культурі народів світу.

Дисципліна «Сучасні практики декоративного мистецтва» передбачає формування низки загальних і фахових компетентностей.

Зокрема, до загальних компетентностей належать такі:

- ЗК3. Здатність застосовувати базові знання та навички у практичній діяльності.
- ЗК4. Здатність проведення досліджень, розроблення проектів та управління ними, відповідальність за якість.
- ЗК5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій, базові комп'ютерні вміння.
- ЗК 6. Здатність розв'язувати проблеми, здатність приймати рішення.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.
- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.
- ЗК10. Здатність цінувати і поважати національну своєрідність, різноманітність та мультикультурність інших країн.
- ЗК11. Здатність виявляти ініціативу та креативність в творчій та освітній діяльності, лідерство.

Серед фахових компетентностей можна виокремити:

- ФК1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, зміст основних класичних і сучасних категорій та концепцій мистецтвознавчої науки, усвідомлювати їх художньо-естетичну природу.
- ФК3. Здатність використовувати базові знання з композиційної побудови художнього твору, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову при створенні художнього образу.
- ФК7. Здатність реалізувати на практиці свій художньо-естетичний потенціал для одержання власного неповторного результату творчої діяльності, здатність до художньо-творчої реалізації, самостійного пізнання мистецтва.
- ФК8. Здатність презентувати художні твори на вітчизняних і міжнародних виставках, результати мистецтвознавчого дослідження в українських і міжнародних дослідницьких колективах.
- ФК9. Здатність аргументовано доводити власну позицію щодо оцінки художніх явищ сучасності у процесі дискусії, вміти працювати в міждисциплінарній команді.
- ФК10. Здатність здійснювати пошук, збір, систематизацію, нагромадження інформації освітнього та мистецтвознавчого характеру, оброблювати дані,

готувати аналітичні матеріали за допомогою сучасних інформаційних технологій.

ФК 11. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ФК 13. Здатність берегти, відтворювати, примножувати та популяризувати традиційні та впроваджувати сучасні технології виконання художніх творів в межах спеціалізацій образотворчого та декоративного мистецтва.

3. Очікувані результати навчання

Програмні результати навчання, які формує дисципліна «Сучасні практики декоративного мистецтва»:

ПР 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.

ПР 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПР 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи будови об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПР 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПР 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПР 12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПР 15. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПР 16. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва.

ПР 18. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Основні тенденції розвитку декоративного мистецтва в сучасному світі

Тема 1. Сучасне розуміння декоративного мистецтва.

Єдність традицій, звичаїв та обрядів як основи декоративно-прикладного мистецтва. Народне, професійне, самодіяльне декоративне, прикладне мистецтво. Морфологічна система декоративно-прикладного мистецтва. Синтез мистецтв. Полістилізм сучасного декоративного мистецтва.

Тема 2. Утилітарність сучасного декоративного мистецтва.

Утилітарність та декоративно-виражальні якості творів декоративного мистецтва. Утилітарність та естетичність в предметах декоративно-прикладної творчості. Форми існування декоративно-прикладного мистецтва в сучасних умовах.

Тема 3. Закономірності в декоративно-прикладному мистецтві.

Характеристика найпоширеніших видів українського декоративно-прикладного мистецтва: кераміка, вишивка, художнє різьблення, килимарство, ткацтво, декоративний розпис, українська народна іграшка. Синтез декоративних технік. Перспективи розвитку декоративно-прикладного мистецтва України.

Тема 4. Засоби композиції в декоративно-прикладному мистецтві.

Характер і варіанти графічного декору об'єктів. Орнамент в декоративній композиції. Види орнаментів. Прийоми побудови орнаментів. Український народний орнамент. Види орнаментів. Орнаментальний та сюжетно-зображальний методи. Абстрагування, стилізація, натуралізація. Символіка кольору в орнаменті. Семантика української орнаментики.

Змістовий модуль 2.

Художньо-стилістичні та технологічні особливості сучасного декоративного мистецтва

Тема 5. Техніка і технологія обробки дерева в сучасній мистецькій практиці.

Художня обробка дерева як найдавніший вид декоративно-прикладного мистецтва. Функціональне призначення та способи декорування виробів. Основні види різьблення по дереву. Види технік обробки дерева в сучасному прикладному мистецтві.

Тема 6. Технологічні особливості роботи з керамікою.

Типологія форм та принципи декорування керамічних виробів. Особливості матеріалів. Керамічні осередки. Типологія форм та принципи декорування. Полістилізм у сучасній професійній кераміці.

Тема 7. Сучасний художній текстиль.

Роль і місце художнього ткацтва в системі етнокультурних та художніх цінностей України. Розвиток сюжетно тематичних килимів. Композиційно-орнаментальні особливості художніх тканин, колорит. Гобелен, як оптимальний творчий жанр для виявлення найскладнішого змісту, для побудови асоціативних образів, цілих “картин”. Сучасні майстри виготовлення гобеленів.

Тема 8. Художній розпис тканин.

Техніки батика: вільний розпис, холодний та гарячий батик, принципи його образно-виражальної мови. Українські художники, які працюють у техніці батика. Основні закономірності композиційного розміщення об’єктів на площині. Особливості технології художнього розпису по тканині.

Змістовий модуль 3.

Особливості сучасної культурної практики декоративно-прикладного мистецтва Рівненщини

Тема 9. Тенденції розвитку декоративно-прикладного мистецтва.

Програма збереження традиційної народної культури Рівненщини. Інформаційна база культурно-мистецьких заходів. Характеристика найпоширеніших жанрів декоративно-прикладного мистецтва краю. Сучасні майстри декоративно-прикладного мистецтва області.

Тема 10. Регіональні особливості писанки та ляльки-мотанки як оберегу українців.

Регіональна специфіка писанкарства та ляльки-мотанки. Оберегові властивості та символічний зміст даного народного мистецтва. Орнамент писанок. Поєднання знаків-символів та кольорової гами в писанкових орнаментах. Особливості ляльки-мотанки як ексклюзивного українського сувеніру та сакрального оберегу й вишуканого витвору декоративно-прикладного мистецтва. Виготовлення ляльки та регіональні особливості її оформлення. Народні майстри громад Рівненщини.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л.	інд.	с.р.		л	п	л.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Основні тенденції розвитку декоративного мистецтва в сучасному світі												
Тема 1. Сучасне розуміння декоративного мистецтва.	6	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 2. Утилітарність сучасного декоративного мистецтва.	8	2	-	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Тема 3. Закономірності в декоративно-прикладному мистецтві.	12	2	2	-	-	8	8	-	-	-	-	8
Тема 4. Засоби композиції в декоративно-прикладному мистецтві.	8	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	34	8	6	-	-	26	34	2	-	-	-	32
Змістовий модуль 2.												
Художньо-стилістичні та технологічні особливості сучасного декоративного мистецтва												
Тема 5. Техніка і технологія обробки дерева в сучасній мистецькій практиці.	10	2	0,5	-	-	6	12	2	2	-	-	8
Тема 6. Технологічні особливості роботи з керамікою.	8	2	0,5	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 7. Сучасний художній текстиль.	6	2	0,5	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 8. Художній розпис тканин.	6	2	0,5	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	30	8	2	-	-	22	36	2	2	-	-	32
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Особливості сучасної культурної практики декоративно-прикладного мистецтва Рівненщини												
Тема 9. Тенденції розвитку декоративно-прикладного мистецтва.	10	2	2	-	-	6	12	2	2	-	-	8
Тема 10. Регіональні особливості писанки та ляльки-мотанки як оберегу українців.	10	2	-	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 3	20	4	2	-	-	12	30	2	2	-	-	16
<i>Усього годин</i>	90	20	10	-	-	60	90	6	4	-	-	80

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Архітектоніка у декоративному мистецтві.	2
2	Символіка сучасних творів народного мистецтва.	2
3	Принципи художнього формоутворення в об'ємно-просторовій композиції.	2
4	Сучасні техніки та технології декоративно-прикладного мистецтва.	2
5	Творча діяльність провідних майстрів сучасного українського декоративно-прикладного мистецтва.	2
	Всього:	10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасне розуміння декоративного мистецтва.	6
2	Утилітарність сучасного декоративного мистецтва.	6
3	Закономірності в декоративно-прикладному мистецтві.	8
4	Засоби композиції в декоративно-прикладному мистецтві.	6
5	Техніка і технологія обробки дерева в сучасній мистецькій практиці.	6
6	Технологічні особливості роботи з керамікою.	6
7	Сучасний художній текстиль.	6
8	Художній розпис тканин.	4
9	Тенденції розвитку декоративно-прикладного мистецтва.	6
10	Регіональні особливості писанки та ляльки-мотанки як оберегу українців.	6

8. Методи навчання

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);
- МН2 – практичний метод (практичні заняття);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

9. Методи оцінювання

- МО2 – усне або письмове опитування;
- МО6 – реферати;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО9 – захист практичних робіт;

МО10 – залік.

10. Засоби діагностики результатів навчання

- залік;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повто-	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

		рним вивчен- ням залі- кового кредиту			
--	--	---	--	--	--

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
68-74	задовільно	
60-67		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100
Модульний контроль – 15				Модульний контроль – 20				Модульний контроль – 15		

№ з.п.	Вид навчальної діяльності*	Оціночні бали*	Кількість балів
T1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	5
	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	3	
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
T2	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	5
	Виконання завдань самостійної роботи	3	
T3	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	5
	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	3	
	Виконання завдань самостійної роботи	1	

Т4	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	5
	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	3	
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
Модульний контроль (контрольна робота)		15	15
Т5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	5
	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	1	
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т6	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	5
	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	1	
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т7	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	5
	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	1	
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т8	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	5
	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	1	
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Модульний контроль (контрольна робота)		20	20
Т9	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	5
	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	3	
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
Т10	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	5
	Виконання завдань самостійної роботи	3	
Модульний контроль (контрольна робота)		15	15
Разом		100	

13. Методичне забезпечення

- опорний конспект лекцій на електронному носії;
- опорний конспект лекцій на паперовому носії;
- ілюстративний матеріал;
- методичні матеріали до самостійної роботи студентів;
- методичні рекомендації для підготовки до практичних занять.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Функції декоративно-прикладного мистецтва.
2. Народна творчість як історична основа художньої культури народу.
3. Традиції, звичаї та обряди в контексті декоративно-ужиткового мистецтва.
4. Утилітарність та декоративно-виражальні якості творів декоративного мистецтва.
5. Морфологічна система декоративно-прикладного мистецтва.
6. Полістилізм сучасного декоративного мистецтва.
7. З'єднання форми і декору в гармонійну художню композицію.
8. Виразальні засоби декоративного та народного мистецтва.
9. Монокомпозиція у сучасному декоративному мистецтві.
10. Символіка сучасних творів народного мистецтва.
11. Орнамент в декоративній композиції XXI ст.
12. Особливості сучасної техніки і технології обробки дерева в сучасній мистецькій практиці.
13. Сучасний художній текстиль.
14. Композиційно-орнаментальні особливості художніх тканин, колорит.
15. Технологічні особливості роботи з керамікою.
16. Творча діяльність провідних майстрів сучасного українського декоративно-прикладного мистецтва Рівненщини.
17. Орнаментальні та колористичні особливості української писанки.
18. Поєднання знаків-символів та кольорової гами в писанкових орнаментах.
19. Українська народна лялька – яскравий вид народної творчості.
20. Регіональні особливості виготовлення ляльки.

15. Рекомендована література

Основна

1. Антонович С. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Е. Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1993. – 272 с
2. Гарбузенко Л. В. Декоративно-прикладне мистецтво: крок до художньо-естетичної компетентності: Навчально-методичний посібник. Кіровоград: ФОП Александрова М. В., 2016. 132 с.
3. Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: [монографія] / І. А. Юрченко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2011. — 368 с. : іл. — Бібліогр.: с. 297—303 (205 назв).
4. Захарчук-Чугай Р. В. Українське народне декоративне мистецтво: навчальний посібник. Київ: Знання, 2012. 342 с.
5. Сидор М. Б., Савчин Г. В. Декоративно-прикладне мистецтво: навчальний посібник / М. Б. Сидор, Г. В. Савчин. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2013. – 110 с.
6. Синтез мистецтв. :навч. Посіб. / В.Г.Чернявський, І.О.Кузнецова, Т.В.Кара-Васильєва, З.А.Чегусова. - Київ: НАУ, 2012. -320 с.

Допоміжна

7. Воропай О. Звичаї нашого народу: етнографічний нарис. – Київ : АВПТ Оберіг, 1993. – 584 с.
8. Кара-Васильєва Т. І., Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України ХХ століття: У пошуках «великого стилю» / Т. І. Кара-Васильєва, З. А. Чегусова. – Київ: Либідь, 2005. – 280 с.
9. Кара-Васильєва Т. В. Історія декоративного мистецтва України. У 5- ти т.: Мистецтво ХІХ століття / Т.З. Кара-Васильєва. – Київ: Бізнес поліграф, 2009. – 516 с.
10. Кот М. П. Вишивка Дрогобиччини. Традиції і сучасність / М. П. Кот. – Л. : Ін-т народознавства НАН України, 1999. – 106 с.
11. Кириченко М. А. Український народний декоративний розпис: навч. посіб. – Київ: Знання-Прес, 2006. – 228 с.
12. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну: навч. посіб. – Київ: Слово, 2010. – 170 с.

16. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Бібліотека українських підручників (. <http://pidruchniki.ws/>).
2. Рукотвори. Народне мистецтво онлайн (<https://rukotvory.com.ua>).
3. Наукова бібліотека РДГУ (library.rshu.edu.ua).
4. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека - <http://catalog.lib.rv.ua/cgi->

bin/irbis64r_17/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&LN G=uk

5. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (<http://nbuv.gov.ua>).

6. Сайт обласного центру народної творчості м. Рівне (<https://rocnt.com.ua/>).

Робоча програма _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 202_ -202_ навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 202__-202__
навчальний рік на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної
роботи

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)